

Monumentnummer*: 514484

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 26 juni 2000
Kadaster deel/nr 82966/5

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Apeldoorn Apeldoorn Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Apeldoorn Parken

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Apeldoorn H 8597

Omschrijving**

Inleiding

Grote vrijstaande VILLA, gelegen aan de westzijde van de Mr. van Hasseltlaan. De villa is gebouwd in 1889 in een stijl die invloeden vertoont van de Neo-Renaissance en het Neo-Classicisme. Het pand heeft een drietal namen gehad, die over elkaar heen geschilderd zijn op de voorgevel onder de vensters van de verdieping en nog maar gedeeltelijk leesbaar zijn. De eerste naam is 'BRA..TE ...E', de tweede naam is 'VILLA GERARDINA' en de derde en laatste naam is 'CRIJOCORA'.

Vóór 1936 is aan de linkerkzijde van het pand een serre toegevoegd.

Omschrijving

Het in kruisverband gemetselde, bakstenen pand is opgetrokken op vierkante grondslag en telt twee bouwlagen onder een met gesmoorde platte Friese pan gedekt afgeplat schilddak. Het pand heeft een gepleisterde plint, waarvan het onderste, licht uitspringende, gedeelte een frijnslag heeft. De plint is afgedekt met een waterlijst ter hoogte van de onderdorpels van de vensters. Een waterlijst bevindt zich ook ter hoogte van de onderdorpels van de vensters op de verdieping. De gevels hebben een zware gepleisterde cordonlijst en worden afgesloten met een hoofdstel, waarvan de kroonlijst is uitgevoerd als houten bakgoot, ter plaatse van de voorgevel ondersteund door geprofileerde consoles. Het pand heeft gepleisterde hoekblokken met diamantkop op de hoeken van de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gevels en de dagkanten van de gevelopeningen. Ter plaatse deze hoekblokken bevat het metselwerk een halfsteens rollaag. De vensters op de begane grond hebben een getoogd bovenlicht en worden ontlast door een anderhalf steens segmentboog met gepleisterde aanzet- en sluitstukken. De vensters op de verdieping zijn recht afgesloten en hebben als ontlasting een anderhalf steens strek, eveneens met gepleisterde aanzet- en sluitstukken.

De symmetrisch ingedeelde VOORGEVEL bevat op de begane grond vier vensters met enkelruits bovenlicht en op de verdieping vier T-vensters met enkelruits bovenlicht. De vensters hebben zonnerakken. Onder de middelste vensters op de verdieping zijn de namen aangebracht. De voorgevel van de serre tegen de linker zijgevel heeft boven een gepleisterde bakstenen borstwering een vierlicht met bovenlichten bezet met meerkleurig glas-in-lood. Het dakvlak bevat een dakkapel met 2-ruits raam in een omlijsting van gesneden pilasters die een fronton dragen.

De LINKER ZIJGEVEL bevat rechts een houten serre op rechthoekig grondplan onder een met gesmoorde platte Friese pan gedekt schilddak. De linker zijgevel van de serre heeft boven een gepleisterde bakstenen borstwering een vierlicht met bovenlichten bezet met meerkleurig glas-in-lood. Links van de serre heeft de gevel een kruisvenster met enkelruits onder- en bovenramen. De verdieping heeft links een T-venster, waarvan de luiken zijn verwijderd, en rechts een gewijzigd en ten behoeve van de serre ingekort venster. Het dak heeft twee niet oorspronkelijke dakkapellen.

De ACHTERGEVEL heeft op de begane grond in het midden een niet oorspronkelijke uitbouw. Links daarvan een enkelruits stolpvenster met gedeeld bovenlicht. Rechts een 2-ruits stolpdeur met gedeeld bovenlicht. De verdieping bevat links een venster dat is ingehakt in een voormalig blindvenster, in het midden ter hoogte van het trapbordes een enkelruits stolpraam met gedeeld bovenlicht en rechts een tot toegang verbouwd venster naar een niet oorspronkelijk balkon. Onder de architraaf heeft de gevel nog twee kleine vensters waarvan het linker is ingehakt. De achtergevel van de serre heeft links een 2-ruits stolpdeur en rechts een enkelruits onderraam. De bovenlichten bevatten meerkleurig glas-in-lood.

De symmetrisch ingedeelde RECHTER ZIJGEVEL bevat in het midden op de begane grond de entree, bestaande uit een houten deur met twee glaspanelen waarvoor een gietijzeren deurrooster en een enkelruits bovenlicht. Links hiervan bevat de gevel een blindvenster, rechts een enkelruits schuifvenster met dito bovenlicht. De verdieping heeft links ene blindvenster en in het midden en rechts een T-venster met enkelruits bovenlicht.

Het interieur bevat onder meer stucplafonds met rijke middenornamenten, een houten gesneden tochtportaal, een houten trap met gedraaide balusters, waarvan er een deel is verwijderd, en een marmeren vloer. Deze is wel oorspronkelijk, maar herplaatst en deels verzaagd. De stucornamenten zijn vrijwel zeker afkomstig van het atelier Silberling & Zoon te Amsterdam-Sloterdijk. In de woonkamer bevinden zich van elders afkomstige geschilderde wandtapijten uit 1906 van de Limburgse schilder jhr. Robert Graafland (1875-1940). De schilderijen zijn een kopie van de wandtapijten in het stadhuis van Maastricht.

De villa heeft een ruime voor-, zij- en achtertuin. In de achtertuin staat linksachter een follie.

Waardering

VILLA met invloeden van de Neo-Renaissance en het Neo-Classicisme uit 1889.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- Van architectuurhistorische waarde als goed bewaard gebleven voorbeeld van een villa waarvan de ornamentiek is beïnvloed door de Neo-Renaissance en door het Neo-Classicisme. Het pand valt op door hoogwaardige esthetische kwaliteiten, het materiaalgebruik en de rijke ornamentiek. Karakteristiek zijn onder meer de symmetrische indeling van de voorgevel en de nog aanwezige restanten van belettering tussen beide bouwlagen. Er is sprake van een ensemblewaarde als onderdeel van de villawijk de Parken.
- Van stedenbouwkundige waarde door de situering aan de Mr. van Hasseltlaan op de kop van de Prinsesselaan, waarop de architectuur ook is afgestemd. De Mr. van Hasseltlaan bezit nog een in vrij gave staat bewaard bestand aan historische huizen, die tezamen met de vele particuliere en openbare groenelementen een aantrekkelijk, waardevol straatbeeld vormen.
- Van cultuurhistorische waarde als herkenbaar element uit een maatschappelijke ontwikkeling. Het pand is gebouwd als huisvesting van de nieuwe en kapitaalkrachtige stedelijke elite, die zich bij voorkeur vestigde in kapitale villa's in ruim opgezette romantisch aangelegde villawijken. De Parken behoort tot de grootste en oudste villawijken van dit type in ons land en de aanleg droeg er toe bij dat het aanzien van het dorp en de sociale gelaagdheid van haar bevolking sterk veranderde.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Woonhuis(K)

Functie

Folly

Woonhuis